Datum
10 april 2017

Notitie

In Nederland geldt het uitgangspunt dat na (echt-)scheiding ouders samen het ouderlijk gezag over de kinderen blijven houden. De ouders blijven dan beiden verantwoordelijk voor de verzorging en opvoeding van de kinderen en nemen samen alle belangrijke beslissingen. Om deze reden moeten ouders afspraken maken over hun kinderen in een ouderschapsplan. Een ouderschapsplan is verplicht als:

- ouders hun huwelijk willen ontbinden;
- ouders willen scheiden van tafel en bed;
- bij een verzoek tot beëindiging van een geregistreerd partnerschap;
- ouders met gezamenlijk ouderlijk gezag uit elkaar gaan.

In rechterlijke uitspraken en in het ouderschapsplan wordt formeel vastgelegd welke afspraken er zijn gemaakt op het gebied van onder andere informatieverstrekking, gezag en de omgangsregeling. De school kan ouders vragen om voor de school relevante passages uit deze documenten met de school te delen.

Inschrijven op de school

Als beide ouders het ouderlijk gezag hebben, zijn zij gezamenlijk verantwoordelijk voor de inschrijving van hun kind op een school. De school mag genoegen nemen met de handtekening van één van de ouders, tenzij zij weet dat de andere ouder bezwaar heeft tegen de inschrijving. De school mag in dat geval niet overgaan tot inschrijving. Als ouders met ouderlijk gezag het niet eens kunnen worden over de inschrijving, zal in het uiterste geval de rechter zich moeten uitspreken over de inschrijving.

Gezag en informatieverstrekking

Niet in alle situaties is sprake van gezamenlijk ouderlijk gezag. De wijze waarop het gezag is geregeld, bepaalt het recht op informatie van de vader/moeder/verzorger. In de meeste situaties is het recht op informatie geregeld zoals in de volgende tabel. Ligt er een uitspraak van de rechter over de wijze waarop één of beide ouders geïnformeerd moeten worden, dan houdt de school zich daar aan. Ook kan in een rechtelijke uitspraak bepaald worden dat een voogd de bevoegdheden van een gezag-dragende ouder heeft.

Ouders/partners	Recht op alle informatie	Recht op beperkte informatie	Geen recht op informatie
Ouders die gezamenlijk het gezag uitoefenen: vanuit huwelijk, geregistreerd partnerschap of inschrijving in het centraal gezagsregister	X		
Ouders die na scheiding gezamenlijk gezag uitoefenen	X		
Voogd van het kind	X		
Ouder die niet met het gezag is belast		X	
Ouder die uit de ouderlijke macht is gezet		X	
Biologische vader die zijn kind niet heeft erkend			X
Grootouders/overige familieleden van het kind			X

Welke informatie valt onder beperkte informatie?

Het gaat hier om belangrijke feiten en omstandigheden. Deze moeten betrekking hebben op de persoon van het kind of zijn verzorging en opvoeding. Het betreft alle informatie over:

- ✓ Schoolvorderingen: leerresultaten, toetsresultaten, schoolkeuze, schoolloopbaan;
- ✓ Welbevinden op school: schoolgedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling;
- ✓ Algemene informatie: verzuim.

Er is geen recht op inzage in het leerlingdossier.

Kan een school weigeren informatie te geven?

De school moet aan haar informatieplicht voldoen, tenzij:

- er geen sprake is van informatieplicht (zie tabel vorige bladzijde),
- de informatieplicht in strijd is met het belang van het kind,
- de informatie ook niet aan de ouder met gezag wordt verstrekt,
- de school een verklaring heeft van een psychiater/psycholoog of pedagoog waarin staat dat informatieverstrekking schadelijk is voor het kind.

Wijze waarop informatieverstrekking vanuit de school plaatsvindt

- ✓ Informatieverstrekking over een kind vindt plaats aan de ouder/ouders met gezag. Hij of zij ontvangt/ontvangen schoolfoto's, eindtoetsresultaten, rapporten, post, berichten en afspraken over de dagelijkse gang van zaken op school.
- ✓ De school draagt er zorg voor dat zoveel mogelijk algemene informatie via bijvoorbeeld de website of de schoolgids van de school te verkrijgen is.
- ✓ Het is belangrijk dat beide ouders/verzorgers goed geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind. Ouders met een informatierecht zijn dan ook te allen tijde samen welkom op ouderavonden, rapportgesprekken, etc. Het kan gebeuren dat de ene ouder niet tegelijk met de andere ouder op gesprek wil. Gezaghebbende ouders hebben in dat geval recht op een apart gesprek met de school. Dit geldt bijvoorbeeld voor een gesprek over de zorg voor het kind, maar ook voor een ouderavond.
- ✓ De school stelt zich neutraal op bij echtscheidingen.
- ✓ De school beperkt zich in haar informatieverstrekking tot objectief waarneembare zaken die de schoolsituatie betreffen. De school verstrekt enkel informatie vanuit haar pedagogisch-didactische verantwoordelijkheid naar het kind: er wordt dus geen informatie over de privé-omstandigheden van één van beide ouders verstrekt.
- ✓ De schoolinformatie over het kind wordt uitsluitend rechtstreeks aan de gezaghebbende ouder gegeven: dus niet aan familieleden, andere instanties, advocaten, etc. Tenzij de gezaghebbende ouder de school hiertoe schriftelijk opdracht heeft gegeven.
- ✓ Nieuwe partners en stiefouders worden door de school alleen beschouwd als gesprekspartner indien beide ouders aan de school schriftelijk kenbaar hebben gemaakt dat dit akkoord is.
- ✓ De school blijft tijdens een echtscheiding de belangen van het kind altijd voorop stellen en altijd handelen in het belang van de ontwikkeling van het kind.
- ✓ Door de ouder aangeleverde documenten zoals bijvoorbeeld delen uit het ouderschapsplan, worden opgenomen in het leerlingdossier.

Informatieplicht en informatierecht van de ouder

- ✓ Bij inschrijving van het kind wordt melding gedaan van de gezinsrelatie waarin het kind opgroeit, alsook van de gezagsrelatie met betrekking tot de afzonderlijke ouders.
- ✓ Als ouders in een echtscheidingsprocedure zitten, stellen zij de school op de hoogte van de afspraken die rondom het kind/de kinderen zijn gemaakt.
- ✓ Gewijzigde adresgegevens worden door de gezaghebbende ouder per mail aan de school doorgegeven.
- ✓ Ouders dienen er zorg voor te dragen dat de school beschikt over de meest recente informatie met betrekking tot zaken als ouderlijk gezag, informatieverstrekking en de omgang (bijvoorbeeld uit een recent (bijgesteld) ouderschapsplan of een recente rechtelijke uitspraak).
- ✓ Gescheiden ouders zijn volgens artikel 377 van het Burgerlijk Wetboek verplicht om elkaar te informeren over belangrijke zaken rondom hun kind. Dat mag de school er niet van weerhouden om beide ouders actief te informeren. Beide ouders worden betrokken bij belangrijke beslissingen en ontvangen dezelfde informatie van de school. Ook in het ouderschapsplan staan meestal afspraken opgenomen over onderwijs en het contact met de school.
- ✓ De school kan op basis van de informatieplicht informatie moeten geven aan de ouder zonder gezag als deze daarom vraagt. Indien een ouder recht heeft op informatie over zijn of haar kind en deze informatie niet via de andere ouder ontvangt, dient deze ouder zelf contact op te nemen met de school om via de school deze informatie te krijgen.

- ✓ Indien één of beide ouders niet meer belast zijn met het ouderlijk gezag, dan is de andere ouder verplicht om afschriften van de officiële stukken waarin dit is vastgelegd te overhandigen aan de school.

Overige afspraken: omgangsregeling

Tenzij een rechterlijke uitspraak anders aangeeft, gelden de volgende regels:

- ✓ Beide ouders maken samen afspraken met betrekking tot het ophalen van hun kind;
- ✓ Ouders maken deze afspraken tijdig kenbaar bij de school, ook bij wijzigingen;
- ✓ De school is verantwoordelijk voor de veiligheid van alle kinderen en personeel;
- ✓ Indien één van beide ouders (of familieleden of kennissen) het kind tegen afspraken toch ophaalt, dan wordt het kind niet meegegeven.